

Gäller för: Psykiatri

Innehållsansvar: Monica Ohlsson, (monol22), Enhetschef

Godkänd av: Eva Blixt, (evabl7), Verksamhetschef

Giltig från: 2026-02-13

Giltig till: 2028-02-12

Kvarhållande och inledande LVM-vård

Syfte

Säkerställa att inledande LVM-vård på sjukhus och överföring till aktuell SiS-institution (LVM-hem) sker på ett för patienten så säkert och följsamt sätt som möjligt.

Denna rutin gäller enbart patienter där beslut redan fattats om tvångsvård enligt LVM. Sådant beslut fattas av socialnämnd eller förvaltningsrätt enligt 5§ eller 13§ LVM. Tvångsvården anses vara påbörjad när den enskilde inställt sig vid eller förts till ett LVM-hem eller sjukhus.

Arbetsbeskrivning

I 24§ Lag (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall (LVM), står att:

Vården skall inledas på sjukhus, om förutsättningar för sjukhusvård är uppfyllda och det anses lämpligt med hänsyn till den planerade vården i övrigt. Verksamhetschefen för den sjukhusenhet, där missbrukaren vistas skall se till att socialnämnden eller Statens institutionsstyrelse genast underrättas, om missbrukaren önskar lämna eller redan har lämnat sjukhuset. Verksamhetschefen skall besluta att missbrukaren skall hindras från att lämna sjukhuset under den tid som behövs för att säkerställa att missbrukaren kan föras över till ett LVM-hem.

Verksamhetschefen kan delegera uppdraget till specialistläkare i psykiatri.

För patient som skall vårdas på avdelning för heldygnsvård i väntan på att föras över till LVM-hem är det mycket viktigt att det **i journal tydligt dokumenteras telefonnummer till:**

- det LVM-hem inom SiS (Statens institutionsstyrelse) dit patienten ska överföras
- den socialförvaltning som patienten tillhör

- den sociala jourverksamhet som har ansvar för patienten kvällar, nätter och helger

Om patient som väntar på att överföras till LVM-hem önskar lämna sjukhuset gäller följande:

- Kontakta omgående ansvarig överläkare (kväll, natt och helg kontaktas bakjour) som ska fatta beslut att patienten hindras från att lämna sjukhuset under den tid som behövs för att säkerställa att patienten kan föras över till LVM-hem. Beslutet ska journalföras.
- Förklara för patienten att vi inte får öppna dörren och är skyldiga att hålla hen kvar.
- Kontakta omgående aktuell SiS-institution och/eller socialförvaltning och meddela att patienten önskar lämna sjukhuset.
- Om patienten blir hotfull och våldsam – **ring polisen – (00)112.**
- Om patienten i väntan på polis blir så våldsam att situationen uppfattas som farlig för andra patienter och för medarbetare skall patienten, efter kontakt med ansvarig överläkare (kväll, natt och helg kontaktas bakjour), släppas ut. Det är inte tillåtet att använda sig av bältesläggning, avskiljning eller tvångsmedicinering.
- Om patienten trots motivationssamtal och försök till kvarhållande lämnar sjukhuset – meddela omgående aktuell SiS-institution och/eller socialförvaltning.
- Om patientens tillstånd under vårdtiden förvärras och beslut om vård enligt LPT fattas, bortfaller vården enligt LVM under den tid som LPT gäller.
- Om vård enligt LPT avskrivs så vårdas patienten åter enligt LVM och det som står i denna rutin gäller.
- Om handräckning till SiS-institution krävs kan sådan begäran göras av SiS alternativt den socialförvaltning/socialjour som ansvarar för patienten samt i särskilda fall även

verksamhetschef/specialistläkare med delegation (vanligtvis bakjour) när beslut om kvarhållning har fattats enligt 24§.

- Viktigt att alla skeenden i händelseförloppet dokumenteras i patientens journal.
- Beslut om besöksinskränkning regleras i Lag (1996:981) om besöksinskränkningar vid viss tvångsvård (gäller patienter under LPT vård (1991:1128) och LVM vård (1988:870)). Om det med hänsyn till vårdens bedrivande är nödvändigt med inskränkning av besök ska ansvarig överläkare framföra behovet till chefsöverläkaren som har beslutsrätten (delegerat från förvaltningschefen). Beslut om besöksinskränkning ska rapporteras i systemet Public 360° av chefsöverläkaren snarast. Besöksinskränkning innefattar även övervakade besök. Beslutet kan överklagas.

När sjukhuset bedömer att patienten inte är i behov av fortsatt sjukhusvård

- Kontakta LVM-hemmet för att säkra transport eller transporthandräckning mellan sjukhuset och LVM-hemmet. Samtliga LVM-hem har en ansvarig institutionschef/beredskapsansvarig i tjänst dygnet runt för att kunna fatta sådana beslut.
- Meddela hälso- och sjukvårdspersonal på LVM-hemmet relevant medicinsk information inklusive aktuella ordinationer.
- Ombesörj att patienten får med sig aktuell läkemedelslista och tillräcklig mängd läkemedel tills LVM-hemmet kan införskaffa sådana via recept eller egen rekvisition.
- Tillsäker att transporten mellan sjukhus och LVM-hem är medicinskt säker vad gäller att patienten har tillgång till ordinerade läkemedel under transporten.
- Om placering saknas ska SiS-jour kontaktas (010-453 40 28).

Ansvar

Verksamhetschef ansvarar för att rutinen är känd. Enhetschef ansvarar för att rutinen efterföljs. Avsteg från rutinen dokumenteras i Melior och rapporteras i Medcontrol PRO.

Relaterad information

Lag (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Psykiatri

Innehållsansvar: Monica Ohlsson, (monol22), Enhetschef

Godkänd av: Eva Blixt, (evabl7), Verksamhetschef

Dokument-ID: SV9020-2109187583-5

Version: 8.0

Giltig från: 2026-02-13

Giltig till: 2028-02-12